

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗΣ

«Σημειωτόν» η Κάρλα

«ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΗ Η ΑΝΑΒΟΛΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ»

Του Δημήτρη Βάλλα

Στον... αέρα κινδυνεύει, κυριολεκτικά, να τιναχθεί η όλη υπόθεση των έργων για την ανασύσταση της λίμνης Κάρλας, με τη δημιουργία του γνωστού ταμιευτήρα στην περιοχή, καθώς καθυστερήσεις και πολλά... άλλα προοιωνίζονται μέλλον σκοτεινό και αόρατο! Η πορεία των έργων εμφανίζει μεγάλες καθυστερήσεις, με κίνδυνο να χαθεί ακόμα και η χρηματοδότηση του όλου έργου από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Για τις καθυστερήσεις και τους κινδύνους που αυτές εγκυμονούν, S.O.S. εκπέμπει η επιτροπή της ανα-

σύστασης της λίμνης Κάρλας, που αποτελείται από τους προέδρους των ΤΕΕ Μαγνησίας και Λάρισας, τον πρόεδρο του ΓΕΩΤΕΕ Κεντρικής Ελλάδας, τους δημάρχους Κάρλας, Φερών, Αρμενίου, Κιλελέρ, Πλατυκάμπου, Λακέρειας και τον πρόεδρο Κεραμιδίου. Η ανασκόπηση των μέχρι τώρα ενεργειών, που στόχευαν στην υλοποίηση των έργων της Κάρλας, έχει ως εξής:

- Το Νοέμβριο του 1999 έγινε η δημοπράτηση του έργου και υπεγράφη η σύμβαση με τον ανάδοχο, του οποίου, όμως, η εγκατάσταση δεν έγινε ακόμα.

- Ανακοινώθηκε ότι η έναρξη των εργασιών του

Συνέχεια στην 4η σελίδα

έργου θα γίνει την περίοδο Απριλίου-Μαΐου του 2000, λόγω του ότι στην περιοχή δεν μπορούν να γίνουν εργασίες αυτή την εποχή (νερά-λάσπες).

- Ακόμα δεν έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση του έργου από το Γ' Κ.Π.Σ.

- Το έργο έχει διαγραφεί από το τομεακό πρόγραμμα περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, μέσα στο οποίο προβλέπονταν η ένταξη.

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στις 17 Ιουνίου 1999, έκρινε το έργο επιλέξιμο και έθεσε τρεις όρους για να αποφασίσει τη χρηματοδότησή του:

- Τη διενέργεια ημερίδας, στην οποία θα εκφραστούν υπέρ του έργου οι μη κυβερνητικοί φορείς.

- Τη σύσταση φορέα διαχείρισης των έργων Κάρλας.

- Τη σύνταξη μελέτης διαχείρισης υδατικών πόρων της λεκάνης απορροής.

ΔΕΝ... ΕΓΙΝΑΝ

Ομως, οι παραπάνω όροι - όπως υποστηρίζουν στελέχη της επιτροπής - ακόμη δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς ούτε το υπουργείο Γεωργίας ούτε το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν υλοποίησε τίποτα όλο αυτό το χρονικό διάστημα.

Ακόμη δεν έχουν προχωρήσει οι διαδικασίες απαλλοτρίωσης των απαιτούμενων εκτάσεων για τους συλλεκτήρες, ενώ η σύσταση της ειδικής υπηρεσίας στην έδρα της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την επίβλεψη του έργου βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της οργάνωσης και η ημερίδα προγραμματίζεται για τις αρχές Φεβρουαρίου του 2000.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΧΑΝΕΤΑΙ;

Όλες αυτές οι κωλυσιεργίες έχουν προκαλέσει την έντονη ανησυχία της επιτροπής ανασύστασης της λίμνης Κάρλας, που βλέπει το όνειρο της αναβίωσης της μυθολογικής Βοιηΐδας να κινδυνεύει να χαθεί οριστικά. Η επιτροπή, έχοντας σημάνει συναγερμό, επισημαίνει ότι η ανασύσταση του υγρότοπου της Κάρλας αποτελεί έργο ζωής και σε ειδική ανακοίνωσή της θέτει όλους τους αρμοδίους ενώπιον των ευθυνών τους:

«Κρίνουμε, επισημαίνουν μέλη της επιτροπής, αδικαιολόγητη την αναβολή έναρξης των εργασιών για την άνοιξη του 2000, με δεδομένα ότι οι εργασίες μπορούν να αρχίσουν με την εθνική συμμετοχή και η

επίκληση των δυσμενών τοπικών συνθηκών για εργασίες αυτή την εποχή στερούνται τεκμηρίωσης.

Μας ανησυχεί η μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρείται στην υλοποίηση των όρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου αυτή να αποφασίσει την ένταξη και χρηματοδότηση του έργου από το Γ' ΚΠΣ.

Είναι εξαιρετικά δυσάρεστο το γεγονός της διαγραφής του έργου από το τομεακό πρόγραμμα περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

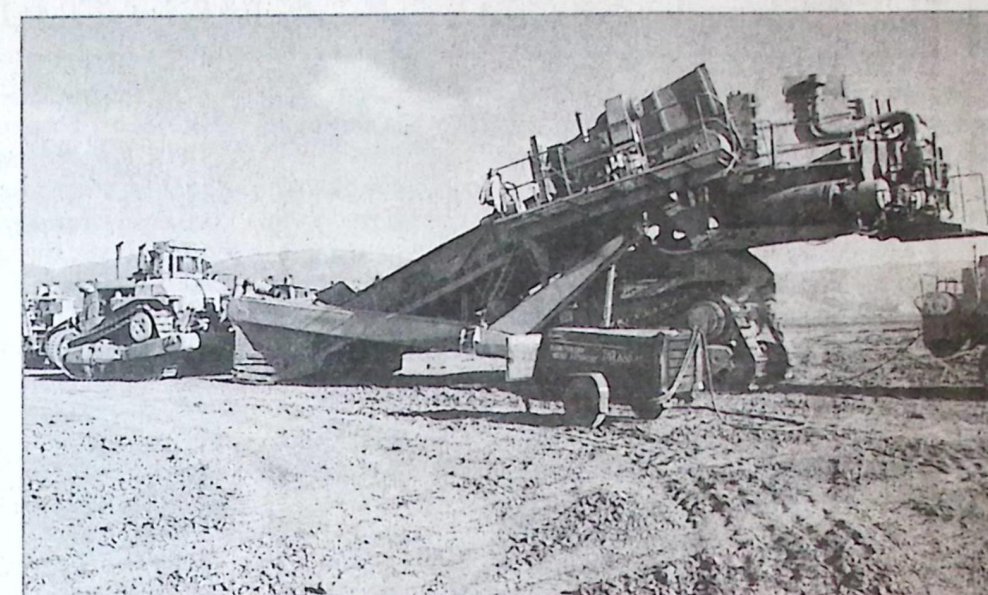
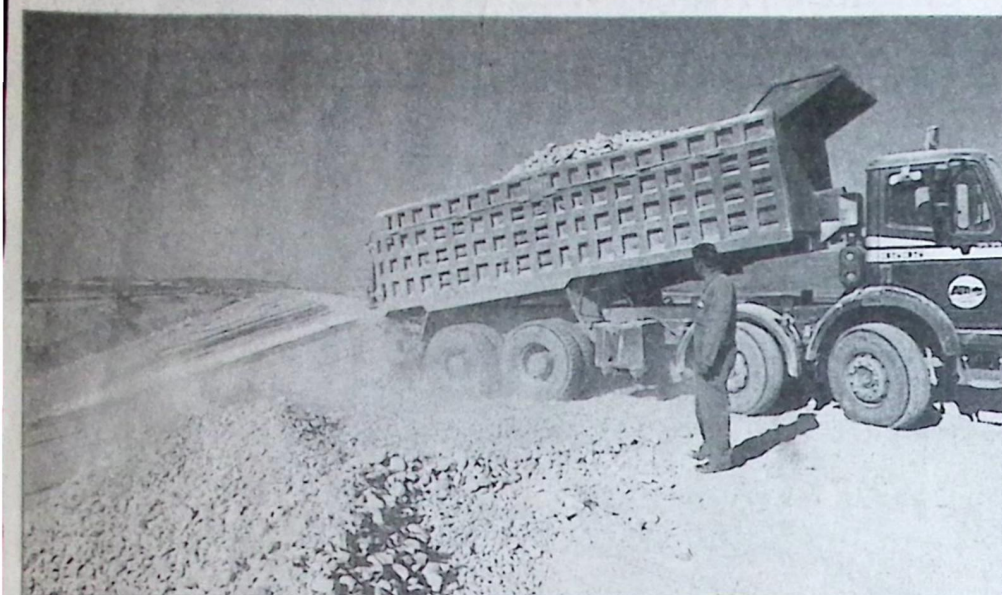
Οι προθεσμίες πρότασης χρηματοδότησης του έργου από το Ταμείο Συνοχής γίνονται ασφυκτικές και πρέπει τα συναρμόδια υπουργεία, επιτέλους, να αφυπνισθούν και να κινηθούν ταχύτατα.

Μας είναι αδιανόητο να χαθεί η χρηματοδότηση του έργου από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης από λόγους ολιγωρίας της κρατικής μηχανής».

Μιλένιουμ, λοιπόν, και Κάρλα ώρα μηδέν. Κατά τα φαινόμενα, έρχονται δύσκολες ώρες για τη μυθολογική Βοιηΐδα, που ακόμη μπροστά στο 2000 παραμένει βουβή και χάσκει σαν άδεια λακκούβα στο θεσσαλικό κάμπο.

Θέμα

ΤΟ ΞΑΝΑΖΩΝΤΑΝΕΜΑ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΤΩΝ 38.000 ΣΤΡΕΜ.

Πώς ξαναγίνεται η Κάρλα

• Η «Ε.τ.Δ.» στα μέτωπα των έργων που εκτελούνται με ταχείς ρυθμούς στην περιοχή

ΤΟΥ Δημ. Χατζηγεωργίου

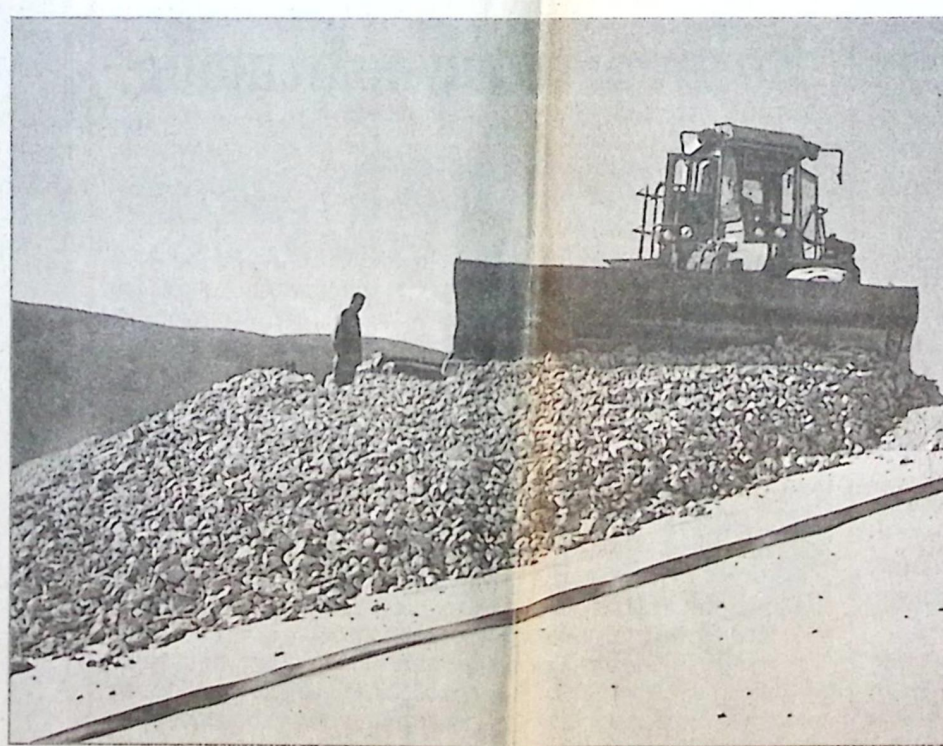
ΦΩΤΟ Λεωνίδας Τζέκας

για αναχώματα με σύνθετες διατομές, με φίλτρα που θα διοχετεύουν διαρρέοντα ύδατα σε τάφρο, μεμβράνες και γεωυφάσματα ραμμένα μεταξύ τους, ώστε να απομονώνονται και να προφυλάσσονται οι στρώσεις του αργίλου και της πέτρας για να μην αναμιγνύονται και χάνουν τις ιδιότητές τους.

Προκαλεί πράγματι εντύπωση να παρακολουθεί κανείς εργάτες σ' ένα αμιγώς χωματουργικό έργο, να ασχολούνται με το άπλωμα και το ράψιμο γεωυφασμάτων σ' όλο το μήκος και το πλάτος ενός αναχώματος, σαν να απλώνουν χαλιά σε επικλινείς δρόμους...

Βεβαίως δε λείπουν τα εκσκαπτικά μηχανήματα, οι φορτωτές και τα οχήματα μεταφοράς. Διαφέρουν όμως σε όγκο και μέγεθος, αφού κάθε σύγκριση με όσα γνωρίζουμε είναι ανώφελη. Αρκεί να αναφερθεί ότι ένας από τους εκσκαφείς που χρησιμοποιείται στην περιοχή, ήρθε στο λιμάνι του Βόλου από το Πακιστάν και μέχρι την Κάρλα, σε 68 φορτηγά αυτοκίνητα πριν συναρμολογηθεί και τεθεί σε λειτουργία! Τον συνοδεύουν

Στα αναχώματα της Κάρλας. Ενα εργοχωματουργικό στο οποίο όμως χρησιμοποιούνται και μέθοδοι... ραπτικής. Μεμβράνες και γεωυφάσματα χωρίζουν τις στρώσεις των πρανών, αποτρέποντας την πρόσμιξη υλικών

κροκίμα και θα εμπλουτιστεί ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας. Είναι γνωστό ότι σήμερα, σε πολλές περιοχές αντλείται νερό 40 - 50 μ. κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

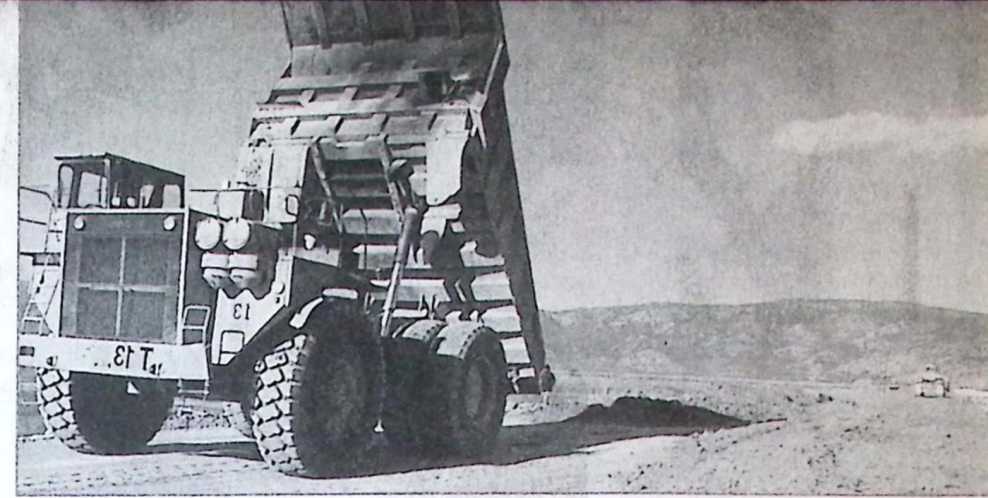
Ενδεικτικό των «περιβαλλοντικών ευαισθησιών» του έργου είναι η κατασκευή, εντός της λίμνης, τριών νησίδων για την υποστήριξη της υδρόβιας ορνιθοπανίδας (εκτός της λίμνης, θα κατασκευασθεί μάλιστα και παρατηρητήριο πουλιών) ενώ για τον εμπλουτισμό της λίμνης με ιχθυοπανίδα θα κατασκευασθεί ένας υγρότοπος - αναθρεπτήρας και με διόδους, θα επιτρέπεται η ελεύθερη επικοινωνία στα πιο βαθιά σημεία της λίμνης, κατά τις περιόδους πώσης της στάθμης λόγω ξηρασίας. Προβλέπεται ακόμη η κατασκευή ενός υγροβιότοπου για την αναπαραγωγή του παραδοσιακού τρόπου διαβίωσης και αλιείας στην παλιά λίμνη καθώς και έργα υποδομής για την οργάνωση ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων (κέντρο πληροφόρησης, μουσείο, διαμόρφωση θέσεων θέας, μονοπατιών και χώρων αναψυχής κ.λ.π.).

Στο χημείο του εργοταξίου, όπου εξετάζονται δείγματα εδάφους από την Κάρλα

Η αποκατάσταση της λίμνης Κάρλας είναι από τα μεγαλύτερα έργα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο. Πρόκειται για την σημαντικότερη επανασύσταση υγροβιότοπου και φυσικά ένα έργο πολλαπλής κοινωνικής και οικονομικής σημασίας για την περιοχή.

Η Κάρλα και τα έργα του Αχελώου και του φράγματος

τος Σμοκόβου, αποτελούν μαζί, έργα πνοής για τη Θεσσαλία, καθώς θ' αλλάξουν άρδην το μοντέλο διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Σε αντίθεση πάντως με τα άλλα δυο, η επαναδημιουργία της λίμνης Βοιβηϊδας (Κάρλα), φαίνεται να προχωρά με σαφώς ταχύτερους ρυθμούς, αν κρίνει κανείς και από την πορεία των χρηματοδοτήσεων και πιστώσεων που διαθέτει η ελληνική πολιτεία.

Επτά μήνες μετά την έναρξη των εργασιών σήμερα, η περιοχή της τέως λίμνης έχει μετατραπεί σε απέραντο εργοτάξιο. Κοινοπραξία εταιριών εκτελεί πολλά και σύνθετα έργα, συνολικού προϋπολογισμού 60 δισ. δρχ., ποσό όμως που θα αυξηθεί κατά 40 δισ. δρχ. αν συνυπολογισθούν και τα κεφάλαια που θα διατεθούν για απαλλοτριώσεις. Για το 2000 έχουν διατεθεί πιστώσεις 11 δισ. δραχμών, ενώ ολόκληρο το έργο, που αποτελείται από την κατασκευή ταμιευτήρα έκτασης 38.000 στρεμ., συλλεκτήρων, αντλιοστασίων, έργων αποχέτευσης και αρδευσης, υπολογίζεται να ολοκληρωθεί σε 7 περίπου χρόνια. Διατρέξαμε το μεγαλύτερο μέρος του μήκους 13 περίπου χιλιομέτρων, περιμετρικού αναχώματος του ταμιευτήρα, ύψους 8-9 μέτρων και είδαμε από κοντά τον τρόπο με τον οποίο δημιουργείται ο νέος ταμιευτήρας.

Η κατασκευή των αναχωμάτων γίνεται με υλικά από το χώρο της μελλοντικής λίμνης, αλλά δεν έχουν την κλασική μορφή των φραγμάτων. Αντίθετα πρόκειται

δυο τεράστια φορτηγά, τα οποία ο εκσκαφέας «προμηθεύει» με 110 κυβικά χώματος κάθε ενάμισι λεπτό!

Άλλοι εκσκαφείς γεμίζουν με τρεις μόνο «κουβαδιές» φορτηγά αυτοκίνητα, σχεδόν τριπλάσια σε όγκο από τα συνηθισμένα.

Περισσότεροι από 200 εργάτες από περιοχές των νομών Λάρισας και Βόλου, μεταφέρονται στην περιοχή των Καναλιών καθημερινά, για να εργασθούν στα έργα της Κάρλας, πολλοί εξ' αυτών, νυχθημερόν. Μαζί τους και δεκάδες αρχαιολόγοι των Κλασικών και Βυζαντινών αρχαιοτήτων με την ίδια μεθοδικότητα αλλά σαφώς λιγότερη ένταση, είναι παρόντες στις εκσκαφές αξιολογώντας τα ευρήματα είτε διεξάγοντας αυτόνομες έρευνες.

ΕΡΓΟ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Η επανασύσταση της Κάρλας (που προβλεπόταν από τον αρχικό ακόμη σχεδιασμό μιας 12άδας έργων που ξεκίνησαν στις αρχές του αιώνα για την εξυγίανση της περιοχής, αλλά μετά το 1962, οπότε αποξηράνθηκε η λίμνη εγκαταλείφθηκε) έχει κυρίως περιβαλλοντική, αλλά βεβαίως και αναπτυξιακή παραγωγική και κοινωνική διάσταση.

Με την ολοκλήρωση της θα αποκατασταθεί το οικοσύστημα των λειτουργιών της τέως λίμνης, θα ανασχεθούν πλημμυρικά φαινόμενα, θα εξασφαλισθούν υδάτινοι πόροι (σ.σ. σε 93.000 στρεμ. υπολογίζεται η αρδευόμενη έκταση), θα αποκατασταθεί το μι-

Η λίμνη των πουλιών

Η λίμνη Κάρλα (Βοιβηϊδα) αποξηράνθηκε το 1962 με την κατασκευή σήραγγας που διοχέτευσε τα νερά της στον Παγασητικό Κόλπο. Η αποξήρανσή της εντασσόταν σ' ένα γενικότερο σχέδιο αντιπλημμυρικών και αποστραγγιστικών έργων στην περιοχή, το οποίο όμως ποτέ δεν ολοκληρώθηκε. Ένα από τα έργα ήταν και η δημιουργία ταμιευτήρα ή ταμιευτήρων στην περιοχή. Η λίμνη Κάρλα προερχόταν από τεκτονική καθίζηση, η οποία δημιούργησε μια περιοχή χαμηλού ύψους, με αποτέλεσμα να συγκεντρώνονται εκεί τα νερά των απορροών των γύρω ορεινών όγκων και των πλημμυρικών νερών του Πηνειού ποταμού που βρίσκεται σε υψόμετρο ψηλότερο από τη λίμνη. Η έκτασή της μεταβαλλόταν από έτος σε έτος ανάλογα με τις βροχοπτώσεις και κάλυπτε εκτάσεις από 65.000 μέχρι 130.000 στρέμματα, ήταν αβαθής (2 έως 6 μέτρα) και είχε πλούσια υδρόβια βλάστηση, μεγάλη σημασία για όλα σχεδόν τα ευρωπαϊκά παρυδάτια είδη πουλιών, ενώ ήταν από τις πλουσιότερες σε ιχθυοπανίδα περιοχές της Ελλάδας. Το 1962, στο πλαίσιο του διεθνούς προγράμματος μεσοκλιματικών παρατηρήσεων υδρόβιων πουλιών τα αποτελέσματα έδειξαν το μεγαλύτερο αριθμό που είχε παρατηρηθεί ποτέ στην Ελλάδα - 430.000! Είχαν καταγραφεί 43 είδη πουλιών, από τα οποία τουλάχιστον 55 θεωρούνται σήμερα προστατευόμενα.

Στη νοτιοανατολική πλευρά της λίμνης υπήρχαν καταβόθρες που τροφοδοτούσαν τον καρστικό υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής. Οι απώλειες της λίμνης ήταν σχετικά μικρές όταν η στάθμη του νερού βρισκόταν σε χα-

μηλό υψόμετρο, με αποτέλεσμα σε όλη τη διάρκεια του χρόνου να υπάρχει μια αξιολογική ποσότητα νερού στη λίμνη. Είναι χαρακτηριστικό ότι στη διάρκεια του προηγούμενου αιώνα και μέχρι την αποξήρανσή της, είχε στερέψει μόνον 3 φορές. Η αποξήρανση της Κάρλας συνδέθηκε με τα κτήματα και τις πολιτικές τόσο για την καταπολέμηση της ελονοσίας όσο και για την αύξηση των αγροτικών εισοδημάτων μέσα από την καλλιέργεια των αποξηραμένων εκτάσεων. Μετά την αποξήρανση, στις χαμηλότερες περιοχές συνεχίστηκε ο πρόσκαιρος σχηματισμός της λίμνης όταν οι εισροές στη λεκάνη ξεπερνούσαν την παροχετευτική ικανότητα της σήραγγας προς τον Παγασητικό που ανέρχεται σε 27 εκ. m³ το μήνα. Ετσι η περιοχή που ελευθερώθηκε από την αποξήρανση της λίμνης δεν ήταν δυνατόν να δοθεί πλήρως στην καλλιέργεια. Ομως, μετά την απελευθέρωση έστω και μέρους των εκτάσεων άρχισε η κατασκευή γεωτρήσεων για την άρδυσή τους. Ετσι οι υδροφόροι ορίζοντες, των οποίων μια πηγή τροφοδοσίας ήταν η λίμνη, άρχισαν να παρουσιάζουν προβλήματα υπερβολικής ταπείνωσης της στάθμης.

Από τη μελέτη των κλιματικών δεδομένων της περιοχής πριν και μετά το έργο αποξήρανσης, προκύπτει ότι το κλίμα μεταβάλλεται και λαμβάνει ηπειρωτικότερο χαρακτήρα, με ελάττωση της μέσης ετήσιας θερμοκρασίας και της μέσης ελάχιστης, ενώ παρουσιάζει μικρή αύξηση η μέγιστη θερμοκρασία. Με τη συνέχιση της σημερινής κατάστασης αναμένεται περαιτέρω δραματική ταπείνωση του υπόγειου υδροφορέα της περιοχής με συνέπειες στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και ειδικότερα στα αγροοικοσυστήματα. Το φαινόμενο αυτό είναι γενικότερο για το σύνολο του θεσσαλικού κάμπου.

Ανθρωποι και μηχανές... Οι δεύτερες σε... φανταστικά μεγέθη, οι πρώτοι σε συνεχή εγρήγορση

Το τρυπάνι της φωτογραφίας τοποθετεί ταινίες σε βάθος 10 μέτρων. Στο σημείο αυτό και σε έκταση 22 στρεμμάτων θα κατασκευασθούν τα αντλιοστάσια. Πάνω σε αναχώματα ύψους 7-8 μέτρων. Όταν το έδαφος συμπιεστεί από το βάρος των χωμάτων οι ταινίες θα επιτρέψουν το νερό που είναι εγκλωβισμένο στους αργιλώδεις πόρους του υπεδάφους, να βγει και έτσι δεν θα υπάρξει κίνδυνος για νέα καθίζηση

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

ΠΟΛΙΤΕΣ για πέταμα αν τους ονομάτιζε κάποιος δεν θα είχε άδικο. Γιατί οι κάτοικοι των παλαιών παραλίμνιων χωριών της Κάρλας αποβόλυναν τον κράτος έπαιζε κατά καιρούς άσχημα παιχνίδια· πολιτών η ύπαρξη των οποίων ούδέποτε επιμείνασε ή προβληματίσε τους υπευθύνους, όποιες και αν ήταν οι αποφάσεις τους.

■ Η απίστευτη οδύσσεια των ανθρώπων οι οποίοι από ψαράδες έγιναν αγρότες και τώρα καλούνται να γυρίσουν 40 χρόνια πίσω χωρίς καμία αποζημίωση

Εναντί πρόσφυγες οι περίουκοι της Κάρλας

Τι αναφέρουν σε ομαδική αγωγή που κατέθεσαν στη Δικαιοσύνη εναντίον του ελληνικού Δημοσίου

Η οδύσσεια των ανθρώπων οι οποίοι σήμερα προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη ως τελευταίο καταφύγιο διακαίωσης άρχισε το 1957, τότε που το ελληνικό κράτος αποφάσισε ότι η λίμνη της Κάρλας πρέπει να αποστραγγιστεί και οι εκτάσεις που θα προκύψουν να δοθούν προς καλλιέργεια. Παρά τις αντιρρήσεις ειδικών και την ομόθυμη αντίδραση των κατοίκων των γύρω περιοχών οι οποίοι υποστήριζαν τότε ότι η Κάρλα πρέπει να παραμείνει λίμνη και να μην αφανιστεί, το κράτος προχώρησε στην υλοποίηση του σχεδίου αποξήρανσης της δίχως να λάβει υπόψη του τις αντιδράσεις των κατοίκων.

«Μας επέβαλαν τότε» λένε σήμερα οι κάτοικοι των χωριών της Κάρλας «να εγκαταλείψουμε τις πατροπαράδοτες δραστηριότητές μας, να ξεχάσουμε τις δεξιότητές μας, να διαλύσουμε τις καλύβες μας στη λίμνη, να κάψουμε τις βάρκες μας και να μάθουμε να ζούμε αλλιώς».

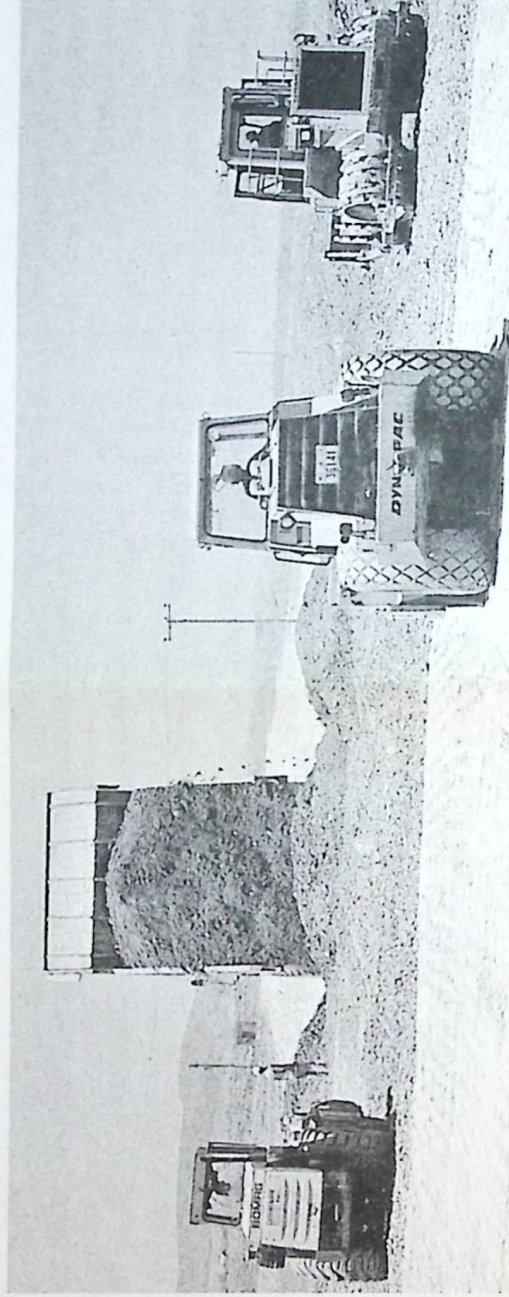
Και η κρατική βούληση, όπως ήταν φυσικό, ήταν εκείνη που καθόρισε την καθημερινότητα των ανθρώπων που ζούσαν στα περίχωρα της λίμνης. Η προσαρμογή τους δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Πέρασαν δύσκολες ημέρες και δυσκολία τα 'φεραν βόλτα στην αρχή. Το 1962, χρονιά που η λίμνη οριστικά αποξηράνθηκε, τα βάσανά τους φάνηκε ότι έφθασαν στο τέλος. Περίπου 60.000 στρέμματα καλλιερήσιμης γης ήρθαν στην επιφάνεια και οι υποσχέσεις για ιδιοκτησίες που θα τους εξασφάλιζαν τα προς το ζην αναγκαία τροφοδότησαν τις ελπίδες τους για μια καλύτερη ζωή.

■ Αναπάντες εκκλήσεις

Τα χρόνια περνούσαν όμως και το κράτος συστηματικά εκώφευε στις εκκλήσεις των παραλίμνιων χωριών να τους δοθεί γη και ιδιοκτησία. Ούτε ιδιοκτησία ούτε αποζημίωση ούτε κάποια οικονομική ενίσχυση για όσα έχασαν και για όσα έπρεπε να ξεκινήσουν από την αρχή. Τα επιχειρήματά τους ότι με σωρεία διαταγμάτων και νομοθετικών ρυθμίσεων σε ανάλογες περιπτώσεις η πολιτεία είχε προχωρήσει σε παραχωρήσεις γαιών και σε οικονομικές αποζημιώσεις των πολιτών που επιλήψαν από την εκτέ-

Πάντοτε η πολιτεία αποφάσιζε γι' αυτούς σαν να μην υπήρχαν. Ερήμην. Και τώρα αυτοί οι πολίτες, 40 χρόνια από τότε που η λίμνη έπαψε να είναι λίμνη και έναν χρόνο από τότε που η επίσημη πολιτεία αποφάσισε ότι η λίμνη πρέπει να ξαναγεννηθεί, μη έχοντας τι άλλο να κάνουν, προσφεύγουν ομαδικά στη Δικαιοσύνη διεκδικώντας κάτι που για πρώτη φορά ζητούν πολίτες: ζητούν να αντιμετωπισθούν ως πολίτες με δικαιώματα και υποχρεώσεις και η πολιτεία ανα-

λόγως να τους συμπεριφερθεί. Διατρέχοντας το κείμενο της προσφυγής που υπογράφουν συνολικά 192 κάτοικοι των παραλίμνιων χωριών γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι ο πολίτης το αισθάνεται όταν το κράτος τον αντιμετωπίζει ως μη ον' όταν αποφασίζει γι' αυτόν χωρίς αυτόν. Η εξιστόρηση των γεγονότων, έτσι όπως περιγράφονται στην αγωγή, είναι αψεудής μάρτυς των όσων οι πολίτες των χωριών αυτών έχουν βιώσει τα τελευταία 40 χρόνια.

Τα έργα επαναπλημύρισης της Κάρλας έχουν ήδη αρχίσει. Οι κάτοικοι των γύρω χωριών δεν σκοπεύουν να τα εμποδίσουν γιατί πάντοτε πίστευαν ότι η λίμνη δεν έπρεπε να αποξηρανθεί. Ζητούν όμως να αποζημιωθούν για την απαλλοτρίωση των χωραφιών τους

λεση ενός μεγάλου έργου απευθύνονταν σε ότα μη ακουότων. Τι κι αν σε δημόσιες υπηρεσίες, σε αρμόδιους και μη οι κάτοικοι της αποξηραμένης Κάρλας θυμίζαν τι έγινε με το βασιλικό διάταγμα του 1941 που φέρει τον τίτλο «Κώδικας αποστραγγιζομένων γαιών» και προβλέπει την αποκατάσταση ακτημόνων καλλιερητήων με γαιες που αποκαλύφθηκαν από παραγωγικά έργα που έγιναν εντός και εκτός Μακεδονίας από την αποξήρανση λιμνών και ελών. Τι κι αν το παράδειγμα της Κωπαΐδας, όπου δόθηκε βιώσιμος κλήρος σε κάθε οικογένεια των χωριών που

■ Δικαίωση χωρίς αντίκρισμα

Τα χρόνια περνούσαν δίχως οι άνθρωποι που «διάλυσαν τις καλύβες τους και έκαψαν τις βάρκες τους» να έχουν τα μέσα να γίνουν από πρώην ψα-

ράδες γεωργοί. Ωστόσο το 1983 ένας νόμος ήρθε να δώσει επίτελους τη λύση: να προβλέψει ότι οι εκτάσεις που προέκυψαν από την αποξήρανση της λίμνης Κάρλας θα δοθούν σε ακτήμονες καλλιερητές ομόρων περιοχών με τις προϋποθέσεις και τους όρους που ο νόμος αυτός έθεσε.

Ο νόμος όμως του 1983 δεν είναι δυστυχώς ούτε ο πρώτος ούτε ο τελευταίος που ψηφίστηκε για να μην εφαρμοστεί.

Το ελληνικό Δημόσιο, αντί να δώσει στους ακτήμονες κλήρο, όπως ο νόμος είχε προβλέψει, ακολούθησε άλλη τακτική: επέλεξε τη διαδικασία της προ-

σωρινής παραχώρησης γαιών με μειωμένο μίσθωμα αναγορίζοντας παράλληλα την υποχρέωση του για οριστική παραχώρηση των εκτάσεων αυτών σε ευετότερο χρόνο.

Ετσι κάθε χρόνο με απόφαση του νομάρχη κάθε οικογένεια έπαιρνε για καλλιέργεια έξι στρέμματα από τις εκτάσεις που είχαν προκύψει από την αποξήρανση της λίμνης και έσπερνε σάβρια και βαμβάκι.

Οι κάτοικοι των παραλίμνιων χωριών προσαρμόστηκαν σιγά σιγά στις γεωργικές καλλιερησεις, καλλιερηόσαν μόνοι τους ή ομαδικά τα σιτηρά και τα βαμβάκια και ζού-

Το κράτος δεν πληρώνει τα εγκλήματά του

λα έπρεπε να μείνει για πάντα λίμνη».

Εκείνο όμως που ζήτησαν ήταν η νόμιμη αποζημίωση τους. Η συνδρομή της πολιτείας για την κοινωνική τους αποκατάσταση, όπως έγινε και σε άλλες αντίστοιχες περιπτώσεις. Και αυτές, έτσι όπως απαρθροούνται στην αγωγή, δεν είναι λίγες. Ενδεικτικά αναφέρουν:

- Το έργο της τεχνητής λίμνης και του φράγματος του Ταυρωπού (Μεγδοβας).
- Το έργο της τεχνητής λίμνης Κρεμαστών του Αχελώου.
- Τα αρδευτικά έργα στον Πηνειό ποταμό στον Νομό Ηλείας.
- Τα έργα της τεχνητής λίμνης και του φράγματος Πολυφύτου Κοζάνης και του Μόρνου στη Φωκίδα, όπως και
- Του αρδευτικού φράγματος στο Σμόκοβο Καρδίτσας.

Η θεμελίωση της υποχρέωσης της

πολιτείας για αποζημίωση τους σπριζεται στο Σύνταγμα μας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Οι συνταγματικές κατοχυρώσεις για το δικαίωμα στην ιδιοκτησία και το δικαίωμα στην εργασία υποστηρίζουν το αίτημά τους, ενώ οι αντίστοιχες προστατευτικές των δικαιωμάτων των πολιτών διατάξεις του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της Ευρωπαϊκής Σύμβασης που έχει κυρωθεί από τη χώρα μας και διαθέτει αυξημένη τυπική ισχύ στηρίζουν επίσης τα αιτήματά τους.

Και βέβαια οι θεμελιώδεις διατάξεις του Συντάγματος μας περί ισότητας αλλά και οι νομοθετικές ρυθμίσεις για την υποχρέωση του κράτους να αποζημιώνει τους πολίτες του. Το αιτούμενο ποσό; Περί τα 9 δισ. δρχ. Αλλά δεν είναι μόνο εκείνο που στην υπόθεσή τους έχει σημασία.

■ Το «φιρμάνι» του νομάρχη

Στο τέλος της δεκαετίας του '90 ωστόσο και ενώ η ζωή για τους κατοίκους αυτής της περιοχής είχε ομαλοποιηθεί και η λίμνη αποτέλεσε μια μακρινή ανάμνηση, το τοπίο άρχισε να μεταβάλλεται άρδην. Οι πρώτες δημόσιες τοποθετήσεις για το «οικολογικό έγκλημα» που διέπραξε το κράτος αποξηράνοντας την Κάρλα άρχισαν να πνώνουν και οι υποστηρικτές της λύσης να ξαναγεννηθεί η λίμνη, 40 χρόνια μετά, χρόνο με τον χρόνο κερδίζαν έδαφος.

Τελικά το καλοκαίρι του 2000 ο κύβος ερρίφη. Η Κάρλα, αποφάσισε το κράτος, πρέπει να ξαναγίνει λίμνη. Οι κάτοικοι της περιοχής με δραματικό τρόπο δικαιώθηκαν αλλά έπρεπε να περασμένο καλοκαίρι από τον νομάρχη Μαγνησίας. Τι λέει ο νομάρχης; Επιδάλλει στους καλλιερητές (προσωρινούς δικαιούχους) των εκτάσεων της Κάρλας αμέσως μετά τον θερισμό να εγκαταλείψουν τα κτήματα και να μη σπείρουν για το φθινόπωρο. Να διακόψουν παραχρήμα τις καλλιερησεις. Ετσι οι πολίτες που αναγκαστικά άφησαν τα δίκτυα και από ψαράδες έγιναν αγρότες τώρα είναι αναγκασμένοι για δεύτερη φορά από αγρότες να ξαναγίνουν ψαράδες! Και όλα αυτά δίχως καμία αποζημίωση, καμία οικονομική ενίσχυση.

■ Το «φιρμάνι» του νομάρχη

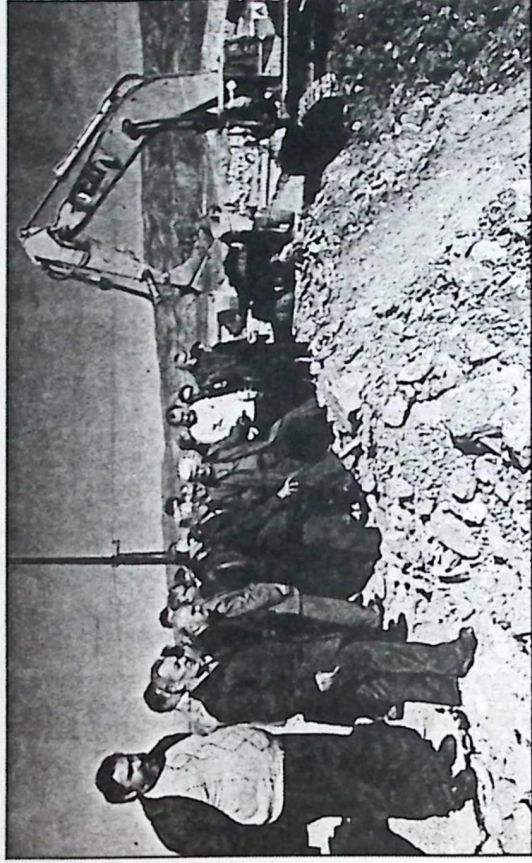
Στο τέλος της δεκαετίας του '90 ωστόσο και ενώ η ζωή για τους κατοίκους αυτής της περιοχής είχε ομαλοποιηθεί και η λίμνη αποτέλεσε μια μακρινή ανάμνηση, το τοπίο άρχισε να μεταβάλλεται άρδην. Οι πρώτες δημόσιες τοποθετήσεις για το «οικολογικό έγκλημα» που διέπραξε το κράτος αποξηράνοντας την Κάρλα άρχισαν να πνώνουν και οι υποστηρικτές της λύσης να ξαναγεννηθεί η λίμνη, 40 χρόνια μετά, χρόνο με τον χρόνο κερδίζαν έδαφος.

Τελικά το καλοκαίρι του 2000 ο κύβος ερρίφη. Η Κάρλα, αποφάσισε το κράτος, πρέπει να ξαναγίνει λίμνη. Οι κάτοικοι της περιοχής με δραματικό τρόπο δικαιώθηκαν αλλά έπρεπε να περασμένο καλοκαίρι από τον νομάρχη Μαγνησίας. Τι λέει ο νομάρχης; Επιδάλλει στους καλλιερητές (προσωρινούς δικαιούχους) των εκτάσεων της Κάρλας αμέσως μετά τον θερισμό να εγκαταλείψουν τα κτήματα και να μη σπείρουν για το φθινόπωρο. Να διακόψουν παραχρήμα τις καλλιερησεις. Ετσι οι πολίτες που αναγκαστικά άφησαν τα δίκτυα και από ψαράδες έγιναν αγρότες τώρα είναι αναγκασμένοι για δεύτερη φορά από αγρότες να ξαναγίνουν ψαράδες! Και όλα αυτά δίχως καμία αποζημίωση, καμία οικονομική ενίσχυση.

ΟΝΟΜΑΡΧΗΣ ΛΑΡΙΣΣΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕ ΧΘΕΣ ΤΑ ΕΡΓΑ

Τέλος του 2003 η Κάρλα

Την πλήρη ικανοποίηση του για την πορεία των εργασιών ανασύστασης της Κάρλας εξέφρασε χθες ο νομάρχης Λάρισας Ι. Φλώρος, αλλά κάλεσε την κυβέρνηση να διασφαλίσει την απρόσκοπτη χρηματοδότηση του έργου προκειμένου να παραδοθεί στις συμβατικές υποχρεώσεις της ανάδοχης Κοινοπραξίας, δηλαδή στο τέλος του 2003. Ο νομάρχης, χρησιμοποιώντας λεωφορείο και συνοδευόμενος από τα υπόλοιπα μέλη της πολιτικής ηγεσίας αλλά και υπηρεσιακούς παράγοντες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, ξενανθήθηκε στην περιοχή που θα κατακλυσθεί από τα νερά και ενημερώθηκε για την πορεία του έργου, ενώ, ακολούθως, επισκέφθηκε τα Νάματα, όπου βρίσκεται σε εξέλιξη η κατασκευή του νέου ταμειευτήρα.

• Περιορίζ στην σελίδα 5

Του Δημ. Κατσανάκη

Την πλήρη ικανοποίηση του για την πορεία των έργων ανασύστασης της Κάρλας, εξέφρασε χθες ο νομάρχης Λάρισας Ι. Φλώρος, μετά από ξενάγηση του στους χώρους των εργασιών και επαφές με εκπροσώπους της Κοινοπραξίας, και της επιβλέπουσας υπηρεσίας.

Ο κ. Φλώρος συνοδευόμενος από τους βοηθούς νομάρχες Κων. Σαμαρίνα και Νικ. Κακούσιο, τον επάρχο Ελασσόνας Χρ. Μιχαλά και υπηρεσιακούς παράγοντες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και με τη χρήση λεωφορείου επισκέφθηκε την περιοχή, στην οποία εκτείνεται η λίμνη, για να ενημερωθεί για την πορεία των εργασιών στο έργο που θα αλλάξει την περιοχή στα όρια των δήμων Λάρισας και Μαγνησίας.

Χρέη ξεναγού ανέλαβε ο προϊστάμενος της ΕΥΔΕ Κάρλας Ηλίας Τσίπας, ο οποίος παρουσίασε την έκταση των 38.500 στρεμμάτων που θα κατακλυστεί από τα νερά, ανέλυσε το σχεδιασμό ανάπτυξης των έργων και έδωσε λεπτομέρειες για την κατασκευή τους από το Στεφανοβίκειο μέχρι τον Καλαμάκι.

Στο εργοτάξιο η αντιπροσωπεία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας ενημερώθηκε από εκπροσώπους της Κοινοπραξίας, οι οποίοι εκτίμησαν ότι οι χρηματοδοτήσεις της φετινής χρονιάς κατά την οποία ανοίγουν όλα τα «μέτωπα» του έργου, θα αποδείξουν εάν το έργο θα προχωρήσει ομαλά και θα ολοκληρωθεί μέσα στις συμβατικές προθεσμίες.

Σημειώνεται ότι αρχικά η καταληκτική ημερομηνία για την ολοκλήρωση της κατασκευής ήταν η 24η Σεπτεμβρίου 2002, αλλά η Κοινοπραξία ζήτησε και εξασφάλισε παράταση της προθεσμίας παράδοσης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2003, καθώς παρατηρήθηκαν τεράστιες καθυστερήσεις στην παράδοση των 4 συλλεκτήρων που συνοδεύουν τη λίμνη αλλά και στις έρευνες των αρχαιολογικών υπηρεσιών στην περιοχή.

Σύμφωνα με στοιχεία των εκπροσώπων της Κοινοπραξίας το έργο απορρόφησε περίπου 13,8 δισ. δραχμές και οι φετινές πιστώσεις ανέρχονται με-

χρι σήμερα σε 6 δισ., ενώ υπάρχουν οι διαβεβαιώσεις κυβερνητικών στελεχών για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση.

Ο νομάρχης Λάρισας χαρακτήρισε την ανασύσταση της Κάρλας έργο πνοής για τους δύο νομούς Λάρισας και Μαγνησίας γιατί θα αντιμετωπιστούν σοβαρά προβλήματα όπως αυτά της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, των ρηγματώσεων και της άρδευσης και με δηλώσεις του προς τους δημοσιογράφους τόνισε ότι το έργο προχωρά ικανοποιητικά.

Παρατήρησε ωστόσο, ότι θα μπορούσε να προχωρήσει περισσότερο ικανοποιητικά εάν δεν υπήρχαν οι καθυστερήσεις των αρχαιολογικών υπηρεσιών, ενώ κάλεσε τους αρμόδιους κυβερνητικούς παράγοντες να εξασφαλίσουν την απρόσκοπτη χρηματοδότηση ώστε να μη χαθεί άλλος πολύτιμος χρόνος για την αντιμετώπιση των παραφερθέντων προβλημάτων.

Ο ΤΑΜΕΙΥΤΗΡΑΣ ΣΤΑ ΝΑΜΑΤΑ

Αμέσως μετά την Κάρλα η αντιπροσωπεία επισκέφθηκε τα έργα στο νέο ταμειευτήρα Ναμάτων, η κατασκευή του οποίου βρίσκεται σε εξέλιξη και περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων έργων υλοποιεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λάρισας μέσω του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Πρόκειται για ένα έργο χωρητικότητας 500 χιλιάδων περίπου κυβικών, το οποίο παράλληλα με τον υπάρχοντα ταμειευτήρα στην περιοχή θα καλύψει πλήρως τις αρδευτικές ανάγκες των Ναμάτων. Όπως παρατήρησε ο πρόεδρος του ΤΟΕΒ Πηλείου Δημ. Χαριμάνης, τα Νάματα είναι η πρώτη περιοχή στα όρια του ΤΟΕΒ που δε θα αντιμετωπίσει προβλήματα άρδευσης στο μέλλον και ευχήθηκε να υπάρξουν και νέες υποδομές στο μέλλον για την αντιμετώπιση ή τη μείωση του προβλήματος.

Ο εργολάβος του έργου απαντώντας στις πιεστικές ερωτήσεις των υπηρεσιακών παραγόντων αλλά και κατοίκων της περιοχής δήλωσε ότι οι εργασίες στον ταμειευτήρα μπορούν να ολοκληρωθούν στο τέλος Απριλίου ώστε να αξιοποιηθεί κατά τη φετινή αρδευτική περίοδο, υπό την προϋπόθεση όμως ότι οι καιρικές συνθήκες θα αποδειχθούν ευνοϊκές.

Η Κ. ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Ετσι θα λυθεί το αρδευτικό

• ΣΕ ΚΑΛΟ ΔΡΟΜΟ Η ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΤΕΜΠΩΝ • ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΑΡΙΣΑ - ΜΑΓΝΗΣΙΑ

Αποφασισμένη να λύσει κάθε εκκρεμότητα στην κατεύθυνση προώθησης των έργων για τη διασφάλιση της σωστής διαχείρισης των υδάτινων πόρων στη Θεσσαλία, είναι η κυβέρνηση, που δια της αρμοδίας υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Βάσως Παπανδρέου, σήμερα από το Βόλο, αύριο από τη Λάρισα και το Σμόκοβο, εξαγγέλλει σειρά λύσεων και στην κυριολεξία «βάζει το νερό στ' αυλάκι» φράζοντας το φράγμα Σμοκόβου που θα αρδεύσει σημαντικές εκτάσεις.

Η υπουργός ΠΕΧΩΔΕ με την επίσκεψή της στη Θεσσαλία, επικεντρώνει την πολιτική του υπουργείου στο μείζον θέμα των νερών, αρμοδιότητα που κράτησε μόνη της και δεν τη χρέωσε σε υφυπουργό. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες η κ. Παπανδρέου θα λύσει πολλά θέματα που έχουν σχέση με τα τρία μεγάλα έργα: Την εκτροπή του άνω ρου του Αχελώου, την αναδημιουργία της λίμνης Κάρλας και το φράγμα Σμοκόβου. Πιο αναλυτικά: Για την ανασύσταση του ταμιευτήρα της Κάρλας, όπου προβλέπεται η κατασκευή λίμνης 38.000 στρεμ. (210 εκ. κυβικών νερού) δυνατότητας

άρδευσης 93.000 στρεμμάτων) πρόκειται να ανακοινώσει το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των έργων της Α' φάσης που δεν θα είναι μακρύτερο από το Δεκέμβριο του 2003. Η δαπάνη είναι 42 δισ. δρχ. Στη Β' φάση προβλέπεται να γίνουν έργα τροφοδοσίας της λίμνης από τον Πηνειό, τα έργα τα οποία θα εξασφαλίσουν το χαρακτήρα του βιότοπου, καθώς και τα έργα ενίσχυσης της ύδρευσης του Βόλου από υπόγεια νερά με χρονικό ορίζοντα το 2006.

Ως γνωστόν, στο πλαίσιο της φάσης αυτής εντάσσεται η κατασκευή του φράγματος Γυρτώνης για το οποίο έχουν εγκριθεί οι περιβαλλοντικοί όροι και η προμελέτη. Το Σεπτέμβριο δε, προβλέπεται να δημοσιευθεί η προκήρυξη. Οσον αφορά στο φράγμα Σμοκόβου η κ. Παπανδρέου, που το πρωί της Δευτέρας θα φράξει το έργο, πρόκειται να δώσει στοιχεία για τις εργολαβίες που εκτελούνται στην περιοχή του Σμοκόβου, όπου κατασκευάζονται σημαντικά εγγειοβελτιωτικά έργα.

Για τη σήραγγα εκτροπής του Αχελώου προς Θεσσαλία, έξοδος της σήραγγας στην περιοχή Πενκοφύτου, σήμερα εκτελούνται εργασίες για την προστασία των κατασκευασμένων τμημάτων του έργου, η συνέχιση όμως των εργασιών διάνοιξης της σήραγγας, θα είναι δυνατή με την έγκριση των νέων περιβαλλοντικών όρων.

Αρχισε επαφές με στελέχη ΠΑΣΟΚ

• Συνέχεια στην σελίδα 16

Ρεπορτάζ

ΣΕ ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΡΛΑ, ΑΧΕΛΩΟΣ, ΣΜΟΚΟΒΟ

Η Θεσσαλία στο δρόμο τού... νερού!

- Β. Παπανδρέου: Αρδευση για 14.000 στρέμματα στην Καρδίτσα
- Περιοδεία - μπαράζ χθες σε σήραγγα Αχελώου, φράγμα Σμοκόβου και ταμιευτήρα Κάρλας

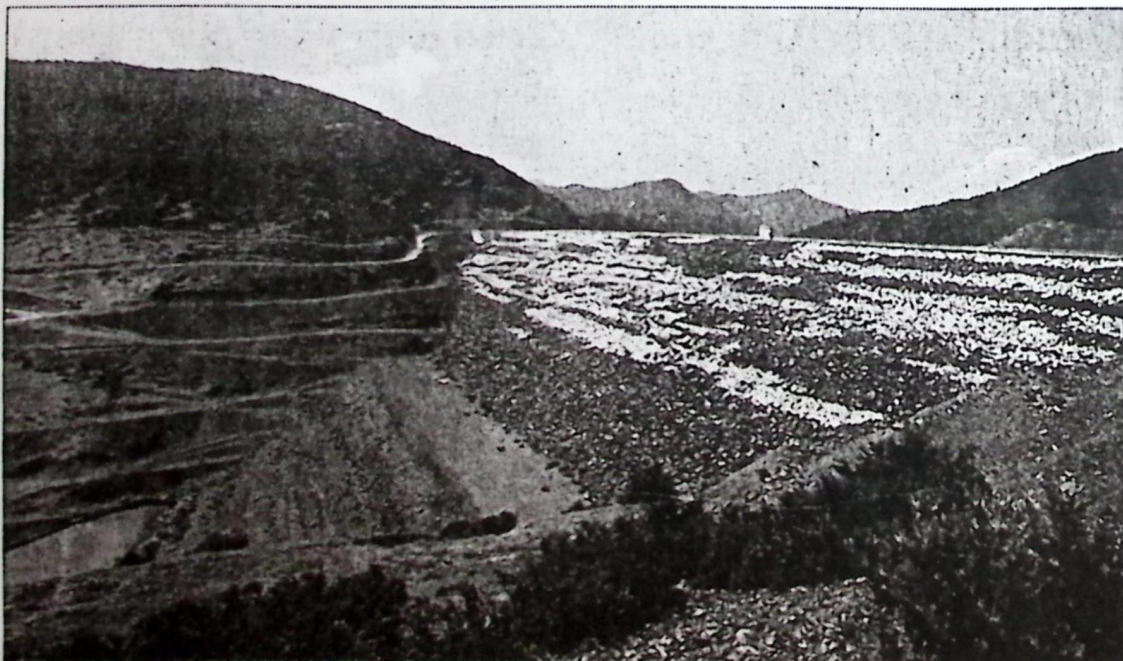

Αμέσως μετά, η κ. Βάσω Παπανδρέου επιβιβάστηκε πάλι στο ελικόπτερο στου Σοφάδες και έπειτα από σύντομη στάση στο Στεφανοβίκειο το «Σινούκ» αναχώρησε για την Αθήνα.

Την υπουργό ΠΕΧΩΔΕ στην περιοδεία της συνόδευαν ακόμα οι υφυπουργοί κ. Φ. Χατζημιχάλης, Ε. Νασιώκας και Ροδούλα Ζήση, ο γεν. γραμματέας ΠΕΧΩΔΕ

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ελπιδοφόρα μηνύματα από Κάρλα, Σμόκοβο, Αχελώο

Του Δημήτρη Βάλλα
Φωτ.: Σπ. Τσαντόπουλος

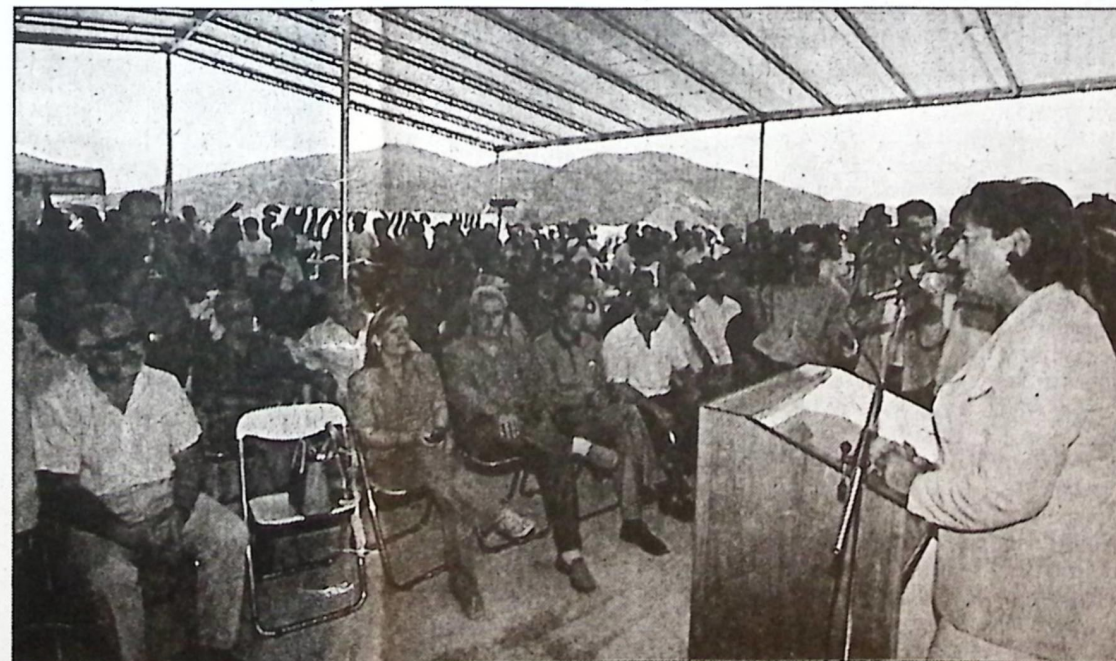
«Η επανασύσταση της λίμνης Κάρλας, η εκτροπή του Αχελώου και το φράγμα του Σμοκόβου είναι τα μεγάλα έργα πνοής που θα δώσουν λύσεις στην ύδρευση, στην άρδευση, αλλά και στα περιβαλλοντικά προβλήματα ολόκληρης της περιοχής του Θεσσαλικού κάμπου».

Το προηγούμενο επίσημο νύκτο υλοποιήσεως η κ. Βά-

υφυπουργούς, βουλευτές και στελέχη του υπουργείου και επιβιβάστηκε σε ελικόπτερο τύπου «Σινούκ» αναχωρώντας για τον πρώτο σταθμό της επίσκεψής της στη σήραγγα εκτροπής του άνω ρου του Αχελώου που βρίσκεται στη Δρακότρυπα.

Το ελικόπτερο προσγειώθηκε στο χώρο του Γυμναστηρίου στο Μουζάκι και μετά από σύντομη επίσκεψη της υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στο δημαρχείο Μουζακίου, η αποστολή ξεκίνησε οδικώς για τη σήραγγα.

Επιβιβαίνοντας την πορεία των εργασιών η κ. Βά-

δώσει ζωή σε όλη την περιοχή. Με την ολοκλήρωση της εργολαβίας του φράγματος, το 2004, θα αρχίσουν να αρδεύονται περίπου 6.500 στρέμματα στην Καρδίτσα, αλλά το Σεπτέμβριο προχωρούμε σε νέα δημοπράτηση.

Έχουν διασφαλιστεί οι πόροι από το υπουργείο Γεωργίας, περίπου 12,6 δισ. δραχμές, για να προχωρήσουμε στην επέκταση του ανατολικού αγωγού αλλά και τη συνδεσή του με το όλο σύστημα της

κ. Π. Βασιλείου, ο γ.γ. της Περιφέρειας Θεσσαλίας κ. Ι. Καρατζιώτης, ο γ.γ. της Κεντρικής Μακεδονίας κ. Ηλίας Λιακόπουλος, οι βουλευτές κ. Βασ. Τσιλίκας, Ν. Σαλαγιάννης και Χρ. Μαγκούφης, οι νομάρχες Καρδίτσας και Τρικαλίων κ. Β. Αναγνωστόπουλος και Στ. Πατραμάνης, ο δήμαρχος Τρικκαίων κ. Γ. Σπαθής, εκπρόσωποι φορέων κ.ά.

• ΣΕΛΙΔΑ 5

Center for A.E.
Μέλος του Επιστημονικού
Εργαστηρίου A.E.

Συμβεβλημένο μέλος της αλυσιτράς κέντρων

**INTERACTIVE
LEARNING**
INFOTECH EDUCATION CENTERS

Τελειώνουν το 2007 Αχελώος - Τέμπη

Συνέντευξη:
Γιώργος Μαρκής

Στην εκτίμησή ότι εντός του 2007 ολοκληρώνονται δύο σημαντικά έργα για το Νομό Λαρίσας, ο νέος αυτοκινητόδρομος στα Τέμπη καθώς και τα βασικά έργα του Αχελώου, προβαίνει ο γενικός γραμματέας του ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Παναγιώτης Βασιλείου σε συνέντευξη του προς την «Ε». Ο καθ' ύλην αρμόδιος κυβερνητικός αξιωματούχος επισημαίνει ότι είναι εξασφαλισμένα τα 401 εκατ. ευρώ για τα έργα του Αχελώου, στα οποία εντάσσεται και το φράγμα Γυρτώνης που αξιολογεί ως «μείζονος σημασίας στη συνολική αρδευτική στρατηγική της Θεσσαλίας». Έχοντας μακρά θητεία στην Περιοχική Θεσσαλίας και παρακολουθώντας από κοντά τα θέματα της περιοχής, ο κ. Π. Βασιλείου προαναγγέλλει αφενός ότι από φέτος θ' αρχίσουν να αξιοποιούνται αρδευτικά τα νερά του φράγματος Σιμοκόβου και αφετέρου ότι ο αυτοκινητόδρομος Ε-65 δημοσιεύεται το πρώτο τετράμηνο του 2004. Παράλληλα, παραβιβάζει στο δημόσιο διάλογο αιτιολογώντας την καθυστέρηση στην κατασκευή της σήραγγας Τεμπών, καταθέτει την άποψή του για το πρόσφατο τραγικό δυστύχημα στην Κοιλιάδα σημειώνοντας ότι «σ' έναν κλειστό αυτοκινητόδρομο με υψηλές ταχύτητες πιθανόν οι συνέπειες να ήταν τραγικότερες», ενώ μιλά και για τις κακοτεχνίες στο οδικό δίκτυο. Ο κ. Π. Βασιλείου σχολιάζει, την άχρονα, το αποτέλεσμα των εκλογών για την αυτοδιοίκηση στη Θεσσαλία και αναφέρεται στις δημοσκοπήσεις και τους «στρατιώτες» του ΠΑΣΟΚ.

- Το πρόσφατο τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη ανέδειξε για ακόμη μια φορά το θέμα της καθυστέρησης στην κατασκευή σήραγγας στην Κοιλιάδα. Έχοντας τέσσερα χρόνια στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και 18 μήνες στο ΥΠΕΧΩΔΕ, είστε από τους πλέον αρμόδιους να εξηγήσετε γιατί υπάρχει καθυστέρηση; Αυτό το τόσο σημαντικό έργο. Μήπως τελικά ο αυτοκινητόδρομος του ΠΑΘΕ έπρεπε να ξεκινήσει από τα δύσκολα τμήματά του κι όχι τα εύκολα ώστε να υπάξει κέρδος χρόνου;

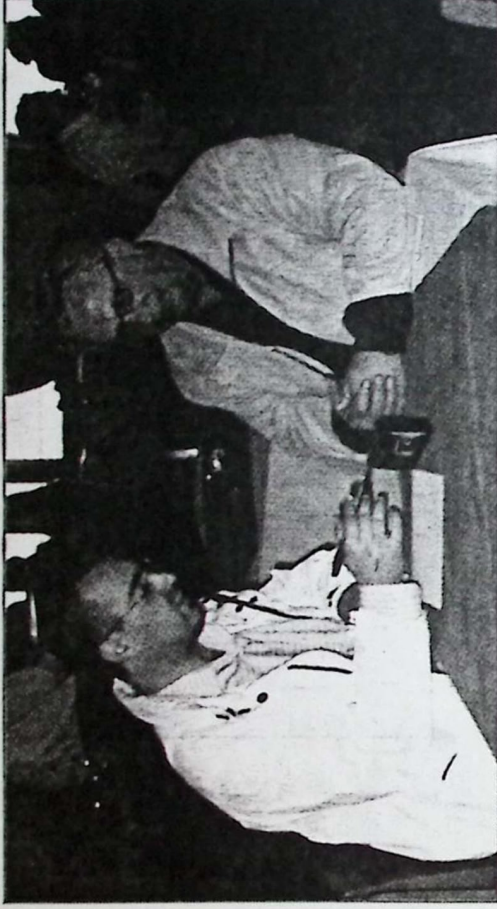
- Το θέμα των δημοσίων έργων είναι συνάρτηση αφενός των πόρων που διαθέτουμε κι αφετέρου της ωριμότητάς τους ώστε να δημοπρατηθούν και να εκτελεστούν. Τα δύσκολα έργα χρειάζονται πολλές φορές πολύχρονη προετοιμασία. Παραδειγματικά αναφέρω την παράκαμψη Αγ. Κωνσταντίνου-Καμένων Βουρλών, η οποία χρειάστηκε μελετητική προετοιμασία επτά ετών για να υπερμερυσθούν οι γεωλογικές ιδιαιτερότητες της περιοχής (Ρήγμα Αταλάνης), να δημοπρατηθεί το έργο και να εγκατασταθεί ο εργολάβος πριν λίγες ημέρες. Κάτι ανάλογο συνέβη με τα Τέμπη. Οι πόροι που διαθέτει η χώρα μας στο 2^ο ΚΙΠΣ της επέτρεπαν να εκτελεστεί 400 χιλιόμετρα αυτοκινητόδρομο στον ΠΑΘΕ κι αλλιώς στην Εγνατία. Στην τελευταία παραδόθηκαν όλα στην κυκλοφορία και στον ΠΑΘΕ τα 367 χλμ. γιατί απαιτήθηκε πολύς χρόνος στην περιοχή του Αλμυρού. Μην ξεχνάμε ότι όλα τα έργα γίνονται με σεβασμό στο περιβάλλον και την αρχαιολογική κληρονομιά της πατρίδας μας. Έτσι φθάσαμε στο 3^ο ΚΙΠΣ στο οποίο έχουμε θέσει ως κεντρικούς στόχους την ολοκλήρωση του ΠΑΘΕ και της Εγνατίας καθώς και την κατασκευή νέων συγχρονισμών οδικών αξόνων συνολικού μήκους 800 χλμ. (Ε-65, Ιονία Οδός, Κόρινθος-Πάτρα).

- Γι' αυτά τα έργα προβλέπεται, όμως, αυτοχρηματοδότηση...

- Ναι. Γίνονται με συνδυασμούς παραχώρησης, όπως λέγονται. Το ένα τρίτον καταβάλλεται από τους ιδιώτες επενδυτές, το άλλο ένα τρίτον από συγχρηματοδοτούμενους πόρους και το υπόλοιπο ένα τρίτον από το Ελληνικό Δημόσιο. Ο συνδυασμός παραχώρησης Μαλακός-Κλειδί περιλαμβάνει κυρίως τα 11 χιλιόμετρα διύμιον σήραγγας στις περιοχές των Τεμπών και του Πλαταμώνα καθώς και μια τεράστια διύμιον λαδογένερα μήκους 1,5 χιλιόμετρον. Αυτό αρχικά βίβος είναι το λεπτό σημείο της υπόθεσης. Μετά τα τραγικά δυστυχήματα στην Αυτορία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, υποχρεωθήκαμε να χρησιμοποιήσουμε ακόμη πιο αυστηρές προδιαγραφές, γεγονός που οδήγησε σε πολύ υψηλούς προϋπολογισμούς, οι οποίοι υπερβήκαν τα όρια του προϋπολογισμού του 2^{ου} ΚΙΠΣ. Έτσι, τώρα, με το συνδυασμό παραχώρησης θα κατασκευαστούν και τα τελευταία 11 χιλιόμετρα του ΠΑΘΕ.

- Μπορεί το ΥΠΕΧΩΔΕ να δώσει σαφές χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου στα Τέμπη;

- Ήδη ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση, αυτή της προεπιλογής. Έχουν προεπιλεγεί τέσσερις παρνοήχοι ομίλου, που αποτελούνται από ελληνικές εταιρίες και ευρωπαϊκούς κολοσσούς στον τομέα των κατασκευών καθώς και μεγάλες τράπεζες. Συνεπώς δεν τίθεται θέμα ούτε κεφαλαιακής επάρκειας ούτε τεχνολογίας για τόσο απαιτητικά έργα. Τον Ιούνιο ξεκινάμε τη δεύτερη φάση του διαγωνισμού προκειμένου να κατα-

λίσσουμε στον ανάδοχο. Πιστεύουμε ότι το πρώτο τετράμηνο του 2004 θα έχουμε τον ανάδοχο, ο οποίος θα μπορέσει να εγκατασταθεί κι απόδρα σκοπία να εκτελέσει το έργο. Σημειώστε ότι όλα τα αυτοχρηματοδοτούμενα έργα κατασκευάζονται με πολύ γρήγορους ρυθμούς γιατί οι ιδιώτες επενδυτές θέλουν να τελειώσουν το συντομότερο το έργο προκειμένου ν' αρχίσουν να κάνουν απόδοση της επένδυσής τους. Έτσι δουλεύουν με δυο και τρεις βάρδιες, όπως γίνεται στην Αττική οδό, για να έχουν το καλύτερο αποτέλεσμα. Πιστεύω, λοιπόν, ότι σ' ένα χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά το 2007 ο ΠΑΘΕ θα έχει ολοκληρωθεί από τη μία άκρη μέχρι την άλλη.

- Για τον άλλο σημαντικό αυτοκινητόδρομο της Θεσσαλίας, την Ε-65, πότε εκτιμάτε ότι θα αρχίσει η κατασκευή του;

- Ο σημαντικός αυτός οδικός άξονας της κεντρικής Ελλάδας και της Θεσσαλίας θα εκτελεστεί με τη μέθοδο της συμβάσεως παραχώρησης, όπως και ο ΠΑΘΕ. Έχουν προεπιλεγεί ήδη τέσσερις ισχυροί όμιλοι και πιστεύω ότι στο πρώτο τετράμηνο του 2004 θα έχει επιλεγεί και εγκατασταθεί ο ανάδοχος. Σημειώστε ότι για να γίνει πιο ελκυστικό το πακέτο έχει συνδυαστεί η Ε-65 με το πέταλο του Μαλιακού, όπου τα μισά εκ των 45 χιλιομέτρων ξεκίνησαν να κατασκευάζονται ως δημόσιο έργο και να υπολοιπα θα κατασκευάσει ο ανάδοχος της Ε-65.

- Ωστόσο, επειδή το ΥΠΕΧΩΔΕ εμπλέκεται στο θέμα της οδικής ασφάλειας, τι κατά την άποψή σας έφτασε για το τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη;

- Έγιναν διάφορες δηλώσεις, και τοπικών παραγόντων, απηχίες κατά την άποψή μου. Αρχικά θέλω να σημειώσω ότι λίγους μήνες πριν είχε στροβίλει «ολόσμοι» αντιπολιτευτικός τάπητας από τη μία άκρη μέχρι την άλλη κι είχε τοποθετηθεί φωταερίο καθ' όλο το μήκος της διαδρομής. Πρέπει να πούμε ότι το τραγικό δυστύχημα δεν οφείλεται στο δρόμο αλλά σε μετατόπιση φορτίου με ταυτόχρονο «δελταίωμα» της νταλίκας. Μία ανάλογη μετατόπιση φορτίου σ' έναν κλειστό αυτοκινητόδρομο με πολύ υψηλές ταχύτητες πιθανόν να είχε ακόμη τραγικότερα επακόλουθα, όπως άλλωστε έχουμε δει σε αυτοκινητόδρομους χωρών της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης κατά τους χειμερινούς μήνες. Άρα, το σύμπέρασμα είναι ότι πέραν της αυξημένης προσοχής που πρέπει να έχουμε ως οδηγοί, είναι απολύτως αναγκαίος ο έλεγχος των φορτηγών, του τρόπου με τον οποίο έχουν φορτωθεί καθώς και του βάρους το οποίο μεταφέρουν. Σημειώστε ότι οι αρμόδιες για τους ελέγχους αρχές δεν είναι μόνο της κεντρικής διοίκησης αλλά και αυτοδιοικητικών φορέων.

- Προ μηνών δημοσιονομήσατε μια νέα τηλεφωνική υπηρεσία, όπου οι πολίτες μπορούν να καλούν και να ενημερώνουν για λακωνίες ή άλλες κακοτεχνίες στους δρόμους και στη συνέχεια το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με τις νομαρχίες και τους δήμους να επεμβαίνουν για να τις διορθώσουν. Το γεγονός αυτό ανοίγει το «φάκελο της λακωνίας», αποτέλεσε την αφορμή για ένα γύρο διαλόγου σχετικά με την ποιότητα των τεχνικών έργων στην Ελλάδα. Τις ή τι πταίει, κατά τη γνώμη σας, και υπάρχουν τόσες κακοτεχνίες στη χώρα μας κι όχι, για παράδειγμα, σε μια άλλη ευρωπαϊκή;

- Η χρονία που πέρασε ήταν πρωτόγνωρη από πλευράς καιρών συνθήκων για τη χώρα μας. Όλα κινήθηκαν στο επίπεδο της υπερβολής. Αρχεί να σας αναφέρω ότι οι ταμειντήρες έχουν τόσο νερό όσο δεν είχαν ποτέ από κατασκευής τους. Ενδεικτικά αναφέρω ότι σε μία και μόνη χρονιά τριπλασιάστηκαν τα αποθέματα νερού στην Αθήνα. Αυτό συμβαίνει και στην υπολοιπή χώρα. Για παράδειγμα, στο φράγμα Σιμοκόβου έγινε έμφραξη, παρούσα της υποτογού ΠΕΧΩΔΕ κ. Βασίλης Παπανδρέου, τον Ιούλιο του 2002 και το χειμώνα του 2003 έχει ήδη 140 εκατ. κυβικά νερού. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό και για τις αρδευτικές ανάγκες του θεσσαλικού κάμπου αλλά και για την αντιπλημμυρική προστασία της Καρδίτσας. Φανταστείτε τι θα συνέβαινε αν όλη αυτή η ποσότητα είχε παροχε-

τευθεί το χειμώνα στο νομό Καρδίτσας. Σ' αυτές, λοιπόν, τις πρωτόγνωρες συνθήκες δοκιμάστηκε κι η αντοχή των δημοσίων έργων, νέων αλλά και παλαιότερων, που υπάρχουν επί 50 και πλέον χρόνια. Προβλήματα παρατηρήθηκαν και στα μεν και στα δε. Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι η ποιότητα των έργων ελέγχεται πλέον πολύ αυστηρά και μάλιστα από ανεξάρτητους φορείς, όπως ο ΕΣΠΕΑ. Οι έλεγχοι είναι εξαιρετικά αυστηροί κι οι ανάδοχοι υποχρεούνται να επιδιορθώσουν τις κακοτεχνίες όπου αυτές υπάρχουν ή υφίστανται διάφορες κυρώσεις, στην περίπτωση κατά την οποία η ευθύνη τους είναι μεγάλη. Γενικότερα πρέπει όλοι, η κεντρική διοίκηση και το ΥΠΕΧΩΔΕ αλλά και οι τεχνικές υπηρεσίες της Αυτοδιοίκησης, να δίνουν μεγάλη βαρύτητα στην ποιότητα εκτέλεσης των έργων, επιβλέποντας στενά και με μεγάλη αυστηρότητα τους ανάδοχους καθώς είναι αδιόρητη η ανάγκη νέων, σύγχρονων και ασφαλών, υποδομών στην ισχυρή Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα.

- Ένας άλλος τομέας του ΥΠΕΧΩΔΕ με εξαιρετικά μεγάλο ενδιαφέρον για τη Θεσσαλία είναι τα αρδευτικά έργα. Είπατε ότι στο φράγμα Σιμοκόβου συλλέχθηκαν ήδη 140 εκατ. κυβικά. Είναι αυτό το νερό αξιοποιήσιμο φέτος;

- Λόθηκε εντολή στον ανάδοχο να βρεθεί η τεχνική λύση ώστε τα νερά να είναι αξιοποιήσιμα από φέτος, απ' το καλοκαίρι του 2003, κι έχουμε κι διαβεβαίωση του ότι κάτι τέτοιο θα γίνει και τορβιό. Εμείς προετοιμάσαμε ήδη τη δημοπράτηση του επόμενου έργου, προϋπολογισμού 12,5 δισ. δοχ., που περιλαμβάνει κύριο αγωγό μεταφοράς νερού και δίκτυα σε 13.000 επιπλέον στρέμματα. Φυσικά, θα υπάξει και συνέχεια αφού με το νερό του φραγμού Σιμοκόβου θα αρδευνούν και περιοχές του γειτονικού νομού Φθιώτιδας.

- Με το πολυσυζητημένο έργο της εκτροπής του Αχελώου τι γίνεται;

- Για την υποτογού ΠΕΧΩΔΕ κ. Βάσω Παπανδρέου, η εκτροπή του Αχελώου είναι έργο πρώτης προτεραιότητας. Ξεπερνά τον ορίζοντα των αναγκών των αγρών της Θεσσαλίας κι είναι κατ' εσχόλην περιβαλλοντικό έργο προκειμένου σωθεί από την απειλή της Θερσαλίας, οι υδροφόροι ορίζοντες της οποίας έχουν εξαντληθεί από την υπεράντληση. Γι' αυτό, λοιπόν, συμμορφούμενοι και με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, προετοιμάσαμε νέες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Μετά την έγκρισή τους - δεν ήταν καθόλου εύκολη, σας διαβεβαιώ - τα έργα συνεχίζονται κανονικά μέσα στη σήραγγα, συνολικού μήκους 17 χιλιομέτρων. Το ένα τρίτον της σήραγγας έχει διανοιχθεί κι ένα μέρος της μάλιστα έχει επενδυθεί. Ο ανάδοχος συνεχίζει απρόσκοπτα και θα παράδσει τη σήραγγα στις αρχές του 2007. Σε ό,τι αφορά στο φράγμα της Σικιάς, έχει εγκριθεί ο προϋπολογισμός του και επανηχογραφείται τον Ιούνιο του 2003 με ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος του 2007. Σημειώνω ότι στο συνολικό πακέτο των έργων του Αχελώου δεν περιλαμβάνεται μόνο η σήραγγα και το φράγμα Σικιάς αλλά ο νεοεγκριθείς προϋπολογισμός περιλαμβάνει και το φράγμα της Γυρτώνης. Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό έργο για το νομό Λαρίσας αλλά επίσης πολύ σημαντικό για τη συνολική αρδευτική μας στρατηγική στην περιοχή καθώς, χάρη σ' αυτό το φράγμα, θα μπορεί να τροφοδοτείται και να είναι πάντοτε γεμάτη και αρδευτικά αξιοποιήσιμη η λίμνη της Κάρλας.

- Πότε εκτιμάτε ότι θα είναι αρδευτικά αξιοποιήσιμη η Κάρλα;

- Το έργο στην Κάρλα έχει προχωρήσει πλέον σημαντικά και πιθανότατα μέσα στο 2003 θα έχει πληρωθεί και ο ταμειντήρας. Φυσικά είναι η απαραίτητη η συνδρομή των ΤΟΕΒ της περιοχής, οι οποίοι, μέχρις ότου ολοκληρωθεί το έργο μπορούν να μας εφοδιάσουν με χειμερινά νερά του Πηνειού έτσι ώστε ν' αρχίσει να λειτουργεί ο ταμειντήρας.

- Επειδή οι κάτοικοι κι ιδιαίτερα οι αγρότες της Θεσσαλίας Αχελώου ακούν κι Αχελώο δε βλέπουν, εγγράφεται η κυβέρνηση ότι αυτή τη φορά δε θα υπάξουν νέες καθυστερήσεις;

- Ο συνολικός προϋπολογισμός των έργων του Αχελώου είναι 401 εκατ. ευρώ κι είναι όλα εξασφαλισμένα. Έτσι προχωρά απρόσκοπτα το έργο της σήραγγας και από τον Ιούνιο του 2003 ξεκινούν οι δημοπρατήσεις των υπολοίπων έργων.

- Είναι εξασφαλισμένη η χρηματοδότηση και για το φράγμα της Γυρτώνης; Μην ξεχνάτε ότι η εξοργία των έργων πριν τις νομαρχιακές εκλογές, προκάλεσε έντονη αντιστάθιση αφού το έργο θεωρήθηκε ως κίνηση εκλογικής σκοπιμότητας...

- Έχουμε και εγκεκριμένο προϋπολογισμό και - το κυριότερο - έχει ανατεθεί η μελέτη ώστε στη συνέχεια να δημοπρατηθεί το έργο. Συνεπώς, από οικονομικής πλευράς τα αρδευτικά έργα στο πλαίσιο της γενικότερης στρατηγικής μας είναι απολύτως εξασφαλισμένα. Φυσικά τα δικά για την αξιοποίηση των νερών του Σιμοκόβου θα κατασκευάζονται συνεχώς και σταδιακά πρέπει να ξεκινήσουμε και το σχεδιασμό των δικτύων για την αξιοποίηση του νερού του Αχελώου.

- Το κλίμα για το ΠΑΣΟΚ είναι εξαιρετικά δυσμενές. Πέραν της διαφοράς των 5-6 ποσοστιαίων μονάδων από τη Νέα Δημοκρατία, που δέχθηκαν οι δημοσκοπήσεις, το κλίμα της εξοργιστικής αντιπολίτευσης εμφανίζεται με μεγάλη διαφορά και στην παράσταση νίκης. Η κοινή αίσθηση είναι ότι το ΠΑΣΟΚ θα κατέλθει στις εκλογές χωρίς στέλεχη να πιστευτούν στη νίκη, χωρίς «στρατιώτες». Με την εμπειρία σας, πόσο πιθανό κρίνετε έναν εκλογικό αιφνιδιασμό του πρωθυπουργού; Συμμεριζόσθε την εκτίμησή ότι το ΠΑΣΟΚ θα χάσει στις εκλογές... χωρίς σύμφωνο;

- Σημειώνω απλώς κι αυτό που και πρόσφατα έλεγε ο πρωθυπουργός κ. Κώστας Σημίτης, ότι οι εκλογές θα γίνουν την Άνοιξη του 2004. Το πιστεύω πραγματικά, γιατί μέχρι τότε είμαστε υποχρεωμένοι να ολοκληρώσουμε το έργο και τις παρεμβάσεις μας. Στον τομέα της αρμοδιότητάς μου, οφειλόμαστε να ολοκληρώσουμε τα μεγάλα έργα, τα οποία με τη σειρά τους θα τονώσουν την ανάπτυξη. Θυμίζω ότι η ανάπτυξη στη χώρα μας τρέχει με ρυθμούς πολύ μεγαλύτερους από το μέσο όρο της Ευρώπης. Βεβαίως, οι δημοσκοπήσεις δείχνουν αυτή τη στιγμή προβάδισμα της Νέας Δημοκρατίας και μάλιστα σημαντικό. Αναμφίβολα, οι δημοσκοπήσεις είναι έν' σημαστικό εργαλείο για να καταλαβαίνει ο κ. Άνδρας από πώς κινούνται τα πράγματα τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Είναι γεγονός ότι υπάρχουν σήματα προβληματισμού κι οι πολίτες περιμένουν από μας λύσεις κι επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου. Αυτό οφείλουμε να το προξοιμουμε. Θέλω να θυμίσω, όμως, ότι και στις δύο τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις, το κλίμα που κέρδισε τις εκλογές, δηλαδή το ΠΑΣΟΚ, ένα χρόνο πριν τις εκλογές ήταν πολύπλοκος στις δημοσκοπήσεις εκείνης της περιόδου. Ανέκαμψε επειδή ήταν πετυχημένο σ' σχέση μ' αυτά που οχεδίασε και υλοποίησε. Γι' αυτό επέλεξε στην τοπική αυτοδιοίκηση κι αφετέρω τις εκλογικές διαδικασίες σε μεγάλους ή μικρότερους συνδυαστικούς και κοινωνικούς φορείς. Σ' αυτούς επανερβαίωσαμε τη δυνατότητα να χαράσσουμε νικηφόρες στρατηγικές και τακτικές όπως αποδείχθηκε στις εκλογές για την ΚΕΔΚΕ και την ΕΝΑΕ.

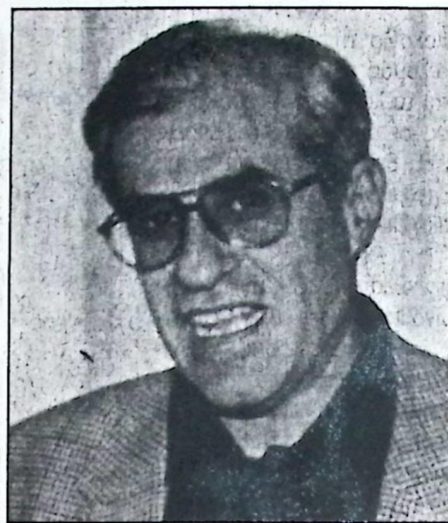
- Άρα και στατιστικές υπάσχουν και κυρίως υπάσχει ο ελληνικός λαός που είδε όλα αυτά τα χρόνια τη χώρα μας ν' αναπτύσσεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να κατέχει σήμερα θέση ζηλευτή και να θέτει ακόμη υψηλότερους στόχους.

- Ωστόσο, στις εκλογές για την αυτοδιοίκηση της Θεσσαλίας «βάφτηκε» μπλε, οι υποψήφιοι του ΠΑΣΟΚ έχασαν σ' όλες τις νομαρχίες και τις πρωτεύουσες των νομών. Πού το αποδίδετε;

- Με εξαιρετική οριζομένης δήμιους και νομαρχίες όπου το παιχνίδι κέρθηκε για λόγους που συνδέονται με τα φυσικά προσώπα, το αγροτικό ζήτημα και κυρίως προβλήματα της περασμένης χρονιάς, τα οποία εκ των πραγμάτων τώρα ξεπερασμένα, οδήγησαν σε μια απόφαση του εκλογικού σώματος όχι τόσο να ψηφίσει άλλες παρατάξεις όσο να καταψηφίσει τις παρατάξεις που υποστηρίχθηκαν από το ΠΑΣΟΚ. Πιστεύω ότι αυτό το κλίμα, με τη δική μας συνέπεια και λειτουργία, ανατρέπει βαθμιαία και στη Θεσσαλία, έτσι ώστε να είναι νικηφόρος ο αγώνας στις εκλογές την Άνοιξη του 2004.

Τα έργα στην Κάρλα και η πορεία τους

Με αφορμή την πρόσφατη επίσκεψη (28.9.2005) στην Κάρλα του γενικού γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας κ. Φ. Γκούπα και του νομάρχη Μαγνησίας κ. Ι. Πρίντζου, έκρινα σκόπιμο να σας εκθέσω τις εκτιμήσεις μου για την πορεία του σημαντικού αυτού έργου της Θεσσαλίας. Οι αγρότες μας και όσοι ασχολούμαστε με τη διαχείριση των υδατικών πόρων, βιώσαμε μια ιδιαίτερα δύσκολη αρδευτική περίοδο το 2005 και θα ήταν χρήσιμο να έχουμε την πληρέστερη δυνατή ενημέρωση για την προοπτική σημαντικών έργων όπως η Κάρλα, ώστε να μην τρέφουμε προσδοκίες, ή «φρούδες» ελπίδες ότι θα λυθούν σύντομα τα προβλήματα έλλειψης νερού.

Του Κων/νου ΕΛ. Γκούπα

Ανατρέχοντας στο αρχείο μου, διαπίστωσα ότι εξακολουθεί να είναι και σήμερα επίκαιρη η επιστολή που έστειλα το Νοέμβριο του 2003 προς την έγκριτη εφημερίδα σας μετά από την επίσκεψη στη Θεσσαλία από 30/10-2/11/2003, της υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Β. Παπανδρέου, στα μεγάλα έργα αξιοποίησης υδατικών πόρων (Κάρλα, Αχελώος κ.λπ.).

Ένα απόσπασμα της επιστολής μου αυτής, αμφισβητούσε τότε την αξιοπιστία των δηλώσεων της κ. υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και τις εξαγγελίες της για ολοκλήρωση, παράδοση των έργων και γέμισμα του Ταμιευτήρα «στα μέσα του 2004!» και εκτιμούσα ότι ήταν αποτέλεσμα ανεπαρκούς ενημέρωσης.

Έγραφα τότε (Νοέμβριος 2003): «... Θεωρώ εξαρχής πολύ θετικό το γεγονός ότι η υπουργός ΠΕΧΩΔΕ επισκέφθηκε το έργο της Κάρλας, ότι υποσχέθηκε τη δημοπράτηση του Φράγματος Γυρτώνης και τέλος ότι αναφέρθηκε στα έργα της εκτροπής του άνω ρου του Αχελώου, σε όλες τις επισκέψεις της στους τέσσερις νομούς της Θεσσαλίας.

Σύμφωνα λοιπόν με τις δηλώσεις της η κ. υπουργός δεσμεύθηκε:

- Ότι στα μέσα του 2004 θα αρχίσει να γεμίζει ο Ταμιευτήρας της Κάρλας.

- Ότι θα δημοπρατηθεί το φράγμα Γυρτώνης στον Πηνειό.

- Ότι το 2008 θα ολοκληρωθούν τα έργα εκτροπής του Αχελώου και θα έλθει νερό στον Πηνειό, και

- Ότι θα δημοπρατηθεί μέσα στο 2004 το

αρδευτικό δίκτυο για άλλα 13.500 στρεμ. στο έργο Σμοκόβου.

Να ξεκαθαρίσω ότι δεν αμφισβητώ τις καλές προθέσεις και την πολιτική βούληση της κ. υπουργού για τα έργα με τα οποία ασχολήθηκε, ούτε και την ειλικρίνειά της. Θα ήμουν κακόπιστος εάν το έκανα. Νομίζω όμως ότι τόσο η ωριοποίηση της πραγματικότητας όσο και η ανεπαρκής ενημέρωση από τους συνεργάτες της, άφησαν «σκιές» για ορισμένα από τα έργα αυτά, που κλονίζουν την αξιοπιστία των εξαγγελιών, ιδιαίτερα όταν σχετίζονται με ημερομηνίες, με χρόνους παράδοσης - λειτουργίας, ομαλής χρηματοδότησης κ.λπ. και μάλιστα αναφέρονται σε «πολύπαθα» έργα. Ίσως να πρόκειται για υπερβάλλοντα ζήλο ή άγνοια των συνεργατών της ή κάποιων υπηρεσιακών παραγόντων. Ας δούμε όσο γίνεται πιο συνοπτικά, ένα προς ένα τα έργα αυτά:

1. ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ ΚΑΡΛΑΣ: Πριν από 4 χρόνια (2000) άρχισαν στην περιοχή της Κάρλας οι εργασίες του ομώνυμου Ταμιευτήρα. Πρόκειται για ένα απλό σχετικά έργο που αποτελείται από έναν Ταμιευτήρα 38.500 στρεμ. με αναχώματα 23 χιλιομέτρων, συλλεκτικές 28 χιλιομέτρων και ορισμένα έργα εισόδου και εξόδου του νερού, αντλιοστάσια κ.λπ. Ο Ταμιευτήρας θα γεμίζει με νερό από τον Πηνειό (70- 80%) και με

νερό χειμερινών απορροών (20- 30%) από τις γύρω λεκάνες, η δε χωρητικότητά του είναι 180 εκατ. κ.μ., (ωφέλιμη 120 εκατ. κ.μ.).

Είναι ένα πάρα πολύ χρήσιμο και σπουδαίο έργο, τόσο από περιβαλλοντική άποψη όσο και από αντιπλημμυρική (θα αντιμετωπίσει οριστικά το πρόβλημα στις περιοχές Μαρμαρίνης - Αγίας και Συκουρίου). Η σημασία του αρδευτικά (όπως σχεδιάστηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ) είναι περιορισμένη, αφού θα αρδεύσει μόλις 110.000 στρεμ. από τα οποία μόνο τα 20.000 στρεμ. αφορούν στον Νομό Λάρισας, όταν στη Β' φάση γίνουν και τα αρδευτικά δίκτυα.

Είναι από τα έργα που προχώρησαν καλά, αφού ολοκληρώθηκαν σχεδόν τα αναχώματα και προχώρησαν αρκετά τα διάφορα τεχνικά, τα έργα εισόδου και εξόδου και τα αντλιοστάσια. Εξαιρεση βέβαια αποτελούν οι συλλεκτικές Σ3 (11 χιλιόμετρα από τα 18), Σ4 που έχουν καθυστερήσει λόγω Αρχαιολογίας και απαλλοτριώσεων, καθώς και η υδραυλική μελέτη, η οποία θα υποδείξει τα έργα (νέα αντλιοστάσια στον Πηνειό) που απαιτούνται για το γέμισμα του Ταμιευτήρα.

Δεν είναι όμως δυνατόν να γεμίσει ο Ταμιευτήρας εντός του 2004 για τους παρακάτω λόγους:

- Δεν έχουν ολοκληρωθεί οι συλλεκτικές και συνεπώς δεν είναι δυνατόν να γεμίσει με νερό από τις χειμερινές απορροές των γύρω λεκανών.

- Δεν μπορεί να γεμίσει με νερό του Πηνειού γιατί δεν έχουν γίνει νέα αντλιοστάσια στον Πηνειό.

- Δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μεγάλο χρονικό διάστημα τα αντλιοστάσια και η διώρυγα μεταφοράς του ΤΟΕΒ Πηνειού, αφού χρησιμοποιούνται για την άρδευση των εκτάσεων της ευρύτερης περιοχής του ΤΟΕΒ Πηνειού και το γέμισμα των 11 ταμιευτήρων του. Αλλά και εάν ακόμη ήταν δυνατόν να γεμίσει με νερό ο ταμιευτήρας, δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για άρδευση, γιατί δεν έχουν γίνει τα αρδευτικά δίκτυα που προβλέπονται στα έργα Β' φάσης...» και συνέχιζα την επιστολή για τα άλλα έργα (Φράγμα Γυρτώνης, Αχελώος, κ.ά.).

Σήμερα, δύο χρόνια μετά, στα έργα της Κάρλας εξακολουθούν να υπάρχουν προ-

βλήματα και δυσκολίες:

Παρότι ολοκληρώθηκαν τα αναχώματα του Ταμιευτήρα και τελειώνουν οι εργασίες στο κύριο συγκρότημα των αντλιοστασίων στην «Πέτρα», εξακολουθεί να παραμένει ημιτελής ο συλλεκτής Σ3 (προβλήματα ανασκαφών, απαλλοτριώσεων κ.ά.), δεν έχει συνδεθεί ακόμη ο Σ4 (που θα φέρνει νερό από τον Πηνειό) με τον Ταμιευτήρα, δεν άρχισαν να κατασκευάζονται τα νέα αντλιοστάσια (14 κ.μ. /δευτερ.) στον Πηνειό και φυσικά ισχύουν οι περιορισμοί για τα αντλιοστάσια του ΤΟΕΒ Πηνειού.

Εκτιμάται συνεπώς ως υπεραισιόδοξη και ανεδαφική η πρόβλεψη των υπευθύνων των έργων προς τους εκπροσώπους της Πολιτείας και της Αυτοδιοίκησης «ότι θα γεμίσει ο Ταμιευτήρας στις αρχές του 2006».

Νομίζω ότι η εξαγγελθείσα επίσκεψη στα έργα, του συμπολίτη μας αρμόδιου υπουργού ΠΕΧΩΔΕ κ. Γ. Σουφλιά (γνωστού για την ευθύτητα που τον διακρίνει στις δεσμεύσεις του), θα ξεκαθαρίσει το τοπίο για τον χρόνο ολοκλήρωσης του έργου αλλά και για τις εκτάσεις που θα αρδεύσει στους δυο νομούς, ώστε να τελειώσει οριστικά αυτό το «γαϊτανάκι» των δηλώσεων με τα ανέφικτα χρονοδιαγράμματα και τις καθυστερήσεις.

Θα μπορούσε ίσως κάποιος αναγνώστης να με χαρακτηρίσει μεμψίμοιρο ή υπερβολικό. Η ενασχόληση μου όμως με τα έργα αυτά για 30 και πλέον χρόνια δεν μου επιτρέπει να παραβλέψω τις αδυναμίες της Πολιτείας στην παραγωγή των μεγάλων ή μικρών έργων, να ξεχνώ τις ελλείψεις στις μελέτες, τα υπαρκτά τεχνικά προβλήματα, την ελλιπή χρηματοδότηση, τις εμπλοκές του Σ.τ.Ε. ή των αρχαιολόγων, την καθυστέρηση των απαλλοτριώσεων και τις αντιδράσεις των θιγομένων κ.ά. Προτιμώ λοιπόν να είμαι υπερβολικός παρά ανυποψίαστος ή αφελής και να διαψεύδονται οι προσδοκίες μου κάθε λίγο. Προτιμώ να περιμένω λιγότερα, να μην εφησυχάζω και να εκπλαγώ ευχάριστα όταν και εάν τα έργα προχωρήσουν και ολοκληρωθούν έγκαιρα.

Υ.Γ.: Είναι βέβαιο ότι οι δηλώσεις του νομάρχη Μαγνησίας κ. Ι. Πρίντζου, «το 98% του Ταμιευτήρα ανήκει στη Μαγνησία και συνεπώς πρέπει να αρδεύονται πρώτα όλες οι εκτάσεις της και μετά της Λάρισας» δεν συμβαδίζουν με την οδηγία 2000/60 της Ε.Ε. και τις σύγχρονες αντιλήψεις για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων.